

поширеність очних (21,5%), суглобових (15,1%) і змішаних маститно-суглобових форм (35,2%).

Очна форма найчастіше реєструвалася у молодняку і проявлялася набряком повік, гіперемією кон'юнктиви, сльозотечею та світлобоязню. Згодом розвивалося помутніння рогівки з вираженою судинною ін'єкцією. У тяжких випадках формувалися виразки, випадання внутрішніх структур ока та повна втрата зору з розвитком паноптальміту.

Аналіз клінічних проявів інфекційної агалакції у Бессарабії впродовж 2021–2025 рр. засвідчив тісний взаємозв'язок між природно-кліматичними умовами та структурою перебігу хвороби. У рік із достатнім рівнем зволоження переважала маститна форма, тоді як у посушливі роки суттєво зросла частка очної, суглобової та змішаної патології. Це підтверджує роль кліматичних факторів як одного з визначальних чинників у формуванні клінічних проявів і наслідків інфекційної агалакції овець і кіз.

УДК 636.7.09:616-009

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОСТІКТАЛЬНОЇ ФАЗИ У СОБАК З ІДІОПАТИЧНОЮ ЕПІЛЕПСІЄЮ В УМОВАХ КЛІНІКИ «ANIMALIA»

Богдан А. А., аспірант

Сулова Н. І., кандидат ветеринарних наук, доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

Постікальний період (ПІ) є самостійною й клінічно значущою фазою перебігу нападів у собак. Незважаючи на часті спостереження власників, ця фаза недостатньо вивчена. Проведено опитування власників у рамках проспективного дослідження в одному закладі - отримані дані мають практичне значення для клінічної роботи.

Було проведено проспективне дослідження власників собак, які зверталися до ветеринарної клініки Animalia у Дніпрі протягом 10.2024-07.2025. До вибірки включали собак з ідіопатичною епілепсією. Власники заповнювали анкету, що охоплювала дані про пре-іктальні, іктальні та постіктальні прояви, частоту судом, застосування протисудомних препаратів та вплив на якісь життя тварини. Тривалість ПІ-ознак оцінювали в трьох категоріях: секунди–хвилини, хвилини–години, години–дні. Також власники вказували частоту появи ознак («завжди», «іноді», «ніколи»).

Демографічні та клінічні дані аналізували за допомогою описової статистики. Зв'язок між категоріальними змінними оцінювали тестом Фішера, кореляцію - методом Спірмена. Вплив ПІ-фази та іктальної фази на якість життя тварин визначали за допомогою рангового тесту Корнброт. Значущість приймали при $P < 0,05$.

Було отримано 45 анкет, 36 з яких були повністю заповнені. Серед собак представлено 15 порід, найчастіше: лабрадор-ретривер ($n=6$), метиси ($n=4$) та французькі бульдоги ($n=3$). Середній вік першого судомного епізоду становив 28

місяців (6–72). Постіктальні ознаки спостерігали у 32/36 собак (88,8%), найпоширенішими були дезорієнтація (29/32), хиткість/незграбність (27/32) та спрага (22/36). Медіана тривалості ПІ-ознак - 29 хвилин (1–3220). Протисудомні препарати застосовувалися у більшості собак. Лише додавання бензодіазепінів було асоційоване з подовженням тривалості ПІ-симптомів ($P=0,04$). Співіснування ознак включало кластери дезорієнтації, сліпоти та глухоти. ПІ-фаза впливала на якість життя тварин сильніше, ніж іктальна фаза ($P<0,01$).

Дослідження підтвердило високу частоту ПІ-ознак у собак з ідіопатичною епілепсією як при генералізованих, так і при фокальних судомах. Деякі ПІ-ознаки, зокрема глухота та слабкість на одному боці, раніше не описувалися у собак, однак аналогічні прояви спостерігаються у людей з епілепсією. Виявлені зміни поведінки підкреслюють клінічну значимість ПІ-фази та її потенційний вплив на прогноз і ефективність терапії.

Постіктальні ознаки є важливою фазою судомного процесу у собак з ідіопатичною епілепсією.

УДК 619:616-008.9:612.015.31:612.017.1:636.22/.28

ВПЛИВ ПОРУШЕНЬ МІНЕРАЛЬНОГО ОБМІНУ НА ПОКАЗНИКИ НЕСПЕЦИФІЧНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ У КОРІВ

Бойко В. С., кандидат ветеринарних наук

Коваленко Л. В., кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник

Руденко О. П., кандидат ветеринарних наук, старший науковий співробітник

*Національний науковий центр «Інститут експериментальної і клінічної
ветеринарної медицини», м. Харків*

За даними літератури у тваринництві найчастіше реєструються захворювання незаразної етіології, на частку яких припадає 80–85% випадків. Найбільш поширеними патологіями у корів, особливо з високим генетичним потенціалом продуктивності є хвороби обміну речовин. Наслідки таких порушень призводять до підвищення захворюваності тварин на гінекологічну патологію, гепатити, кетози, зниження функції відтворення, захворюваності молодняка та його загибель у ранньому постнатальному періоді, скорочення термінів продуктивного довголіття корів. Відомо, що мінеральні речовини відіграють важливу роль у обмінних процесах організму: виконують каталітичну функцію, беруть участь у формуванні кісткової тканини, регуляції водно-сольової та кислотно-лужної рівноваги, входять до складу ферментних систем, а порушення рівноваги мінералів суттєво знижують неспецифічну резистентність корів, що проявляється у погіршенні функцій імунної системи, збільшенні частоти захворювань копит, на мастити та зниженні загальної продуктивності тварин. Рівень мінеральних сполук в організмі, насамперед, залежить від їх вмісту в кормах та воді. Проте, слід пам'ятати, що абсорбція мікроелементів організмом тварин залежить не лише від тієї кількості, у якій вони знаходяться у раціоні, але й від наявності речовин, що мають синергічну та антагоністичну дію,